

Tweede Kamer maakt zich zorgen over aantal zelfdodingen

25

Van onze verslaggeefster

DEN HAAG — De Tweede Kamer maakt zich ernstig bezorgd over het groeiend aantal zelfdodingen en pogingen daartoe. Ze steunde dinsdag met algemene stemmen een motie-Beckers (PPR) waarin van de regering wordt gevraagd in de gezondheidsvoorlich-

ting aandacht te besteden aan de zelfdodingsproblematiek.

Door het aanvaarden van de motie stelt de Kamer vast dat er thans geen sprake is van een samenhangend beleid voor opvang en hulpverlening bij zelfdoding (of pogingen), terwijl er ook geen eenduidig beleid bestaat dat is ge-

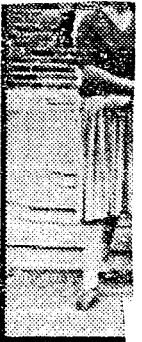
richt op het voorkomen daarvan. In een motie-Mik (D'66) wordt gepleit voor het inschakelen van deskundigen door de Regionale Instituten voor Ambulante Geestelijke Gezondheidszorg (RIAGG's) om cliënten te onderzoeken op het risico van zelfdoding.

De Kamer sprak zich uit tegen een motie-Haas waarin wordt voorgesteld psychologen die als eerstelijns hulpverlener (dicht bij de patiënt, zonder verwijzing) werken, onder te brengen bij de RIAGG. Het Nederlands Instituut van Psychologen (NIP) was daar fel tegen.

205

ADVERTENTIE

Volkswaard. 19-6-85

Op het Bin
Tweede-Kar
de 45 perle
markt kome

de Volkskrant

Wibautstraat 148-150, 1091 GR Amsterdam
Postbus 1002, 1000 BA Amsterdam
Telefoon 020-562.9222 - Telex 12244

REDACTIE

drs. F.F.B. de Thouars

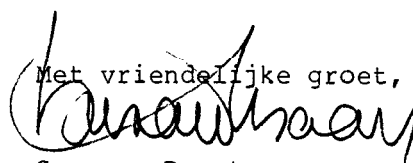
drs. F. Bosch

p/a Teylerplein 67

2032 NB Haarlem

Geachte heer Thouars en heer Bosch,

Bijgaand retourneren wij u uw reactie op het stuk van collega Bruinsma. Ingekort had het wellicht in de rubriek Geachte Redactie kunnen worden opgenomen. Maar voor Open Forum is het beslist ongeschikt. Het is geen uitdagend opiniestuk geworden. Hopelijk heeft u begrip voor onze beslissing.

Met vriendelijke groet,

Suzanne Baart,

redactie

Reactie op Volkskrantartikel van 23-5-'86:

"Rapport Sociaal Planbureau: vervanging dure zorg door goedkope bespaart miljoenen" door Jet Bruinsma.

In het Volkskrantartikel van 23 mei j.l. werd melding gemaakt van een rapport van het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) inzake de kosten voor kraamzorg, de zorg voor bejaarden en zwakzinnigen en voor de hulp aan mensen met psychische problemen.

De (hoofd) stelling van het rapport (nog niet verkrijgbaar bij de Staatsuitgeverij - B/de Th.) zou zijn:

"Als duurdere vormen van zorg zoveel mogelijk worden vervangen door goedkope hulp die even goed is, kunnen per jaar honderden miljoenen worden bespaard".

In de opsomming van doelgroepen waarop de betreffende zorg zich richt staat de hulpverlening aan mensen met psychische problemen als laatste genoemd. Hieruit zou afgeleid kunnen worden dat de eventuele besparingen in deze zorgsector het minst spectaculair te noemen zijn. Niets is echter minder waar.

Het *National Institute of Mental Health Biometry Division* (Bethesda, Maryland USA) heeft becijferd dat elk jaar miljoenen dollars onnodig verloren gaan door een vermindering in produktiviteit als gevolg van psychische problemen/stoornissen onder de beroepsbevolking. Deze uitspraak is mede gebaseerd op de resultaten van onderzoek dat uitgevoerd werd in opdracht van een aantal grote verzekeringsmaatschappijen en ondernemingen in de Verenigde Staten (*Economic Fact Book for Psychiatry*, APA 1983).

- Kennecott Copper Corporation liet onderzoek verrichten bij 150 werknemers die psychotherapeutische hulp kregen (met als controlegroep 150 werknemers zonder deze hulp). De groep die professionele hulp ontving maakte 75% minder kosten in de medisch-consumptieve gezondheidszorg dan de controlegroep. De kosten bedroegen 1/6 van de geschatte voordelen, gemeten in afname van ziektedagen en toegenomen produktiviteit.
- Blue Cross, een zeer grote ziektekostenverzekeraar in de V.S., heeft nagegaan of er verschil bestond in totale ziektekosten, gemaakt door verzekerden die psychotherapeutische hulp konden krijgen in hun regio, versus verzekerden voor wie dit ontbrak. Het resultaat was opzienbarend: de totale medische kosten van de eerstgenoemde groep bleken tijdens en na behandeling met meer dan 50% gedaald te zijn (van \$ 16,- tot \$ 7,- per persoon per maand).
- Een belangrijk onderzoek werd verricht door de Kaiser Permanente Corporation, waarbij 2 'matched-groups' (= op belangrijke kenmerken overeenkomend) van elk 152 patiënten werden vergeleken. De onderzoeksgroep kreeg psychiatrische/psychotherapeutische zorg, de controlegroep niet. Vooraf bleken beide groepen evenveel gebruik te maken van de algemene medische zorg. In een periode van 5 jaar bleek de controlegroep nog evenveel medische zorg te consumeren, terwijl de behandelde groep 62% minder vaak een medische polikliniek-van welke aard dan ook bezocht en 68% minder opnamedagen in rekening bracht.

Bovengenoemde onderzoeken vormen een willekeurige selectie uit een omvangrijker arsenaal van onderzoeken uit voornoemde publikatie.

Van de Lande (1985) heeft eveneens verwezen naar deze onderzoeken en is vervolgens tot de volgende stelling gekomen:

"Wil men kostenbesparend in de algemene gezondheidszorg werken dan dient de professionele geestelijke gezondheidszorg volledig toegankelijk te zijn en zeker niet als laatste optie"

Belangrijk is in dit verband het noemen van de professionele geestelijke gezondheidszorg. Van de Lande geeft daarbij tevens aan dat:

'een netwerk van voorzieningen, variërend van psychologen in de eerste lijn, een scala van psychiatrische voorzieningen, tot diverse erkende vormen van psychotherapie, inclusief de zogenaamde "dure" psychoanalyse'

aangeboden moet worden. De bewijzen dat hierdoor kostenbesparend in de totale gezondheidszorg gewerkt kan worden zijn te overvloedig om genegeerd te worden.

De sectie Eerstelijnspsychologie van het Nederlands Instituut van Psychologen (NIP) is het geheel eens met deze stellingname. Een belangrijke voorwaarde is, hetgeen ook door het SCP gesteld zou zijn, dat bij vervanging van duurdere vormen van zorg (veelal de intramurale gezondheidszorg) door goedkope deze gesubstitueerde zorg even goed dient te zijn. Voor de geestelijke gezondheidszorg houdt dit ons inziens in dat klinisch psychologen, psychotherapeuten en psychiaters als de deskundigen bij uitstek de aangewezen beroepsbeoefenaars zijn voor het verlenen van hulp bij psychische problemen of stoornissen.

Volgens het rapport van het SCP zou 15% (9500 cliënten) van de RIAGG cliënten door het maatschappelijk werk geholpen kunnen worden. Er wordt echter voorbij gegaan aan het feit dat sinds het begin van de 70-er jaren geleidelijk meer (klinische) psychologen zich hebben gevestigd in de eerstelijnsgezondheidszorg. De psychologen, verenigd in het NIP - sectie Eerstelijnspsychologie - , verlenen kortdurende psychologische hulp in nauwe samenwerking met de huisartsen. Het ministerie van WVC heeft opdracht gegeven voor de instelling van een werkgroep die de experimenten met psychologen in de eerste lijn, zoals aangekondigd in de Nieuwe Nota Geestelijke Volksgezondheid (NNGV), dient voor te bereiden. Naast een evaluatie van de kwaliteit c.q. effectiviteit van de door psychologen geboden hulp zou - gelet op de openbaarmaking van het SCP-rapport - een kosten/baten analyse uitgevoerd moeten worden in het kader van deze experimenten.

Tegen de achtergrond van de resultaten uit Amerikaans onderzoek, waarvan een drietal hier geciteerd zijn, zien wij deze experimenten met vertrouwen tegemoet.

drs. F.F.B. de Thouars/drs. F. Bosch

bestuursleden sectie Eerstelijnspsychologie NIP

Amsterdam, 4 juni 1986

Referenties

- Economic Fact Book for Psychiatry, American Psychiatric Association, Washington 1983.
- Lande, J.L. van de - Goede raad is duur, slechte raad nog duurder. Lezing gehouden voor het Psychoanalytisch Genootschap in mei 1985.
- Nota Geestelijke Volksgezondheid, Ministerie van WVC, Leidschendam 1984.
- Standpuntbepaling van het NHG en NIP inzake het op experimentele basis inschakelen van een beperkt aantal psychologen in de ELGZ in de periode 1986-1990, Utrecht 4 november 1985.

